

**«ԿԱՄԿԱԴ ԷՆԵՐԳՈՊՐՈԳՐԵՍ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎՈՂ ՏԱՐՎԱ

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

ԵՐԵՎԱՆ - 2022

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	3
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	6
ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	7
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	8
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	9
2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ .	10

«ԲԵՅԵՍՋԻ ՔՈՆՍԱԼԹԻՆԳ» ՍՊԸ
"KMG CONSULTING" LLC
"КЕЙЭМДЖИ КОНСАЛТИНГ" ООО

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«ԿԱՍԿԱԴ ԷՆԵՐԳՈՊՐՈԳՐԵՍ» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԿԱՍԿԱԴ ԷՆԵՐԳՈՊՐՈԳՐԵՍ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ նաև՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որը ներառում է 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտվող տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում «ԿԱՍԿԱԴ ԷՆԵՐԳՈՊՐՈԳՐԵՍ» փակ բաժնետիրական ընկերության 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակը և այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա գործունեության ֆինանսական արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ-ներին) համապատասխան:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պարասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք)* և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների և մենք կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ այդ պահանջներին և ՀԷՄՄԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

Ընկերության 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ֆինանսական հաշվետվություններն աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորական կազմակերպության կողմից, որն այդ հաշվետվությունների վերաբերյալ 2021 թվականի հունիսի 28-ին թվագրված անկախ աուդիտորի եզրակացությունում արտահայտել է չձևափոխված կարծիք:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ու ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որը ղեկավարությունն անհրաժեշտ կհամարի խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, դադարեցնել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումներ կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Մենք նաև.

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են ապահովում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանք-ներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված բաղաբաղանդության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական հաշվառման գնահատումների ու կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական

ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն կապված այնպիսի դեպքերի կամ հանգամանքների հետ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզնից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են պատճառ հանդիսանալ, որ Ընկերությունը դադարեցնի անընդհատության հիմունքի կիրառումը, և այդպիսով այլևս չհամարվի անընդհատ գործող:

- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու դեպքերն այնպես, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման համար հիմք հանդիսացած աուդիտի իրականացման պատասխանատու ղեկավարն է՝

Տարոն Վարազդատյան

Տնօրեն

«ԲԵՅԷՄՋԻ ԲՈՆՍԱԼԹԻՆԳ» ՍՊԸ

ՀՀ, 0009, ք. Երևան, Արուսյան փ.

30 հունիսի 2022թ.

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ	Ծած.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերաներկայացված)
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	5	120,080	146,602
Ոչ նյութական ակտիվներ	6	379	486
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	7	22,368	26,398
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		142,827	173,486
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	8	2,689,387	3,188,672
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	9, 17	16,039,630	20,263,971
Տրամադրված փոխառություններ	10	629	625
Բանկային ավանդներ	11	979,441	237,094
Դրամական միջոցներ	12	18,755	24,357
Այլ ակտիվներ	13	7,414	472
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		19,735,256	23,715,191
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		19,878,083	23,888,677
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	14	1	1
Կուտակված շահույթ		6,498,046	4,178,121
Ընդամենը սեփական կապիտալ		6,498,047	4,178,122
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	15	-	1,532,503
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		-	1,532,503
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	15	4,604,192	7,142,938
Կրեդիտորական պարտքեր և այլ պարտավորություններ	16, 17	8,692,573	10,889,401
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		83,271	145,713
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		13,380,036	18,178,052
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		19,878,083	23,888,677

Գլխավոր տնօրեն
Գևորգ Ներսիսյան

Գլխավոր հաշվապահ
Լուսինե Մինասյան

ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ	Ծնթ.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի
Հասույթ	17	12,419,063	12,766,335
Վաճառքի ինքնարժեք	18	(10,335,974)	(10,735,642)
Համախառն շահույթ		2,083,089	2,030,693
Եկամուտներ վարձակալությունից	19	25,734	25,734
Այլ եկամուտներ	20	118,031	18,048
Վարչական ծախսեր	21	(62,582)	(60,638)
Այլ ծախսեր	22	(110,965)	(133,477)
Գործառնական շահույթ		2,053,307	1,880,360
Ֆինանսական եկամուտներ	23	32,773	10,554
Ֆինանսական ծախսեր	23	(535,387)	(482,856)
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ (կորուստ)	24	1,043,865	(949,350)
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ		-	503
Շահույթ մինչև հարկումը		2,594,558	459,211
Շահութահարկի գծով ծախս	25	(274,633)	(254,029)
Տարվա շահույթ		2,319,925	205,182
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		-	-
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		2,319,925	205,182

Գլխավոր տնօրեն

Գևորգ Ներսիսյան

Գլխավոր հաշվապահ

Լուսինե Մինասյան

30 հունիսի 2022թ.

ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1	3,972,939	3,972,940
Տարվա շահույթ	-	205,182	205,182
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	205,182	205,182
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1	4,178,121	4,178,122
Տարվա շահույթ	-	2,319,925	2,319,925
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	2,319,925	2,319,925
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1	6,498,046	6,498,047

Գլխավոր տնօրեն
Գևորգ Ներսիսյան

30 հունիսի 2022թ.

Գլխավոր հաշվապահ
Լուսինե Մինասյան

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Գնորդներից ստացված մուտքեր	19,261,451	8,462,583
Վարձակալությունից մուտքեր	88,781	7,720
Այլ մուտքեր	38,772	4,703
Վճարումներ մատակարարներին և նրանց անունից	(12,815,285)	(8,054,234)
Վճարումներ վարձակալության գծով (ներառյալ ԱԱՀ)	(8,411)	(9,835)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(233,901)	(238,148)
Վճարումներ հարկերի, տուրքերի և պարտադիր վճարների գծով՝ բացի շահութահարկից	(1,603,273)	(1,281,742)
Վճարված շահութահարկ	(333,025)	(158,201)
Այլ ելքեր	(44,795)	(14,666)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	4,350,314	(1,281,820)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերման համար վճարումներ	(10,783)	(3,397)
Բանկային ավանդների տեղաբաշխումից ելքեր	(844,000)	(250,000)
Բանկային ավանդների մարումից մուտքեր	112,000	-
Փոխառությունների տրամադրումից ելքեր	(1,405,443)	(700)
Տրամադրված փոխառությունների մարումից մուտքեր	1,405,443	-
Տեղաբաշխված բանկային ավանդների գծով տոկոսների ստացումից մուտքեր	15,810	14,571
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(726,973)	(239,526)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Վարկերի և փոխառությունների ստացումից մուտքեր	9,090,542	18,955,289
Ստացված վարկերի և փոխառությունների մարումից ելքեր	(12,380,748)	(17,002,764)
Տոկոսների վճարումից ելքեր	(401,735)	(410,976)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(3,691,941)	1,541,549
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(68,600)	20,203
Ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ դրամական միջոցներ	24,357	5,691
Արտաբժույթի փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	62,998	(1,537)
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ դրամական միջոցներ	18,755	24,357

Գլխավոր տնօրեն

Գևորգ Ներսիսյան

(Ստորագրություն)

Գլխավոր հաշվապահ

Լուսինե Մինասյան

(Ստորագրություն)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մաս կազմող՝ 10-ից 58-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ:

Էջ՝ 9/58

2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«ԿԱՍԿԱԴԻ ԷՆԵՐԳՈՊՐՈԳՐԵՍ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) ստեղծվել է 2015 թվականի նոյեմբերի 19-ին: Ընկերության կանոնադրությունը գրանցվել է 2015 թվականի նոյեմբերի 19-ին ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից (գրանցման համարը՝ 273.120.879227, ՀՎՀՀ՝ 02643983):

Ընկերության բաժնետերերն են հանդիսանում Սեմյոն Սերգեյի Սուքիասյանը (Ընկերության կանոնադրական կապիտալում 19.9% մասնակցությամբ), ԿՈՒՄԲՐԻԱ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ ԷՍ.ԷՅ.-ը (Ընկերության կանոնադրական կապիտալում 19.4% մասնակցությամբ), ԿՈՐՈՏՈՍ ԼԹԴ-ն (Ընկերության կանոնադրական կապիտալում 19% մասնակցությամբ), ՄԵՏԱԴՈՐ ՀՈԼԴԻՆԳՍ ԼԻՄԻԹԵԴ-ը (Ընկերության կանոնադրական կապիտալում 19% մասնակցությամբ), ՏՈԿՈՐՈ ՀՈԼԴԻՆԳ ԼԹԴ-ն (Ընկերության կանոնադրական կապիտալում 17.1% մասնակցությամբ) և Հարություն Նորիկի Խանադյանը (Ընկերության կանոնադրական կապիտալում 5.6% մասնակցությամբ):

Ընկերությունն իրավաբանական անձ համարվող, շահույթ ստանալու նպատակ հետապնդող առևտրային կազմակերպություն է, որն իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսդրությամբ, այլ իրավական ակտերով և իր կանոնադրությամբ:

Ընկերության կառավարման բարձրագույնը մարմինն Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է: Ընկերության կանոնադրությամբ ամրագրված է, որ Ընկերությունում տնօրենների խորհուրդ չի ձևավորվում: Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Ընկերության գլխավոր տնօրենը:

Ընկերության կանոնադրությամբ նախատեսված է նաև պահուստային հիմնադրամի ստեղծում՝ Ընկերության կանոնադրական կապիտալի 15 տոկոսի չափով: Հաշվի առնելով այն, որ Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 1 (մեկ) հազար դրամ, հետևապես պահուստային հիմնադրամը նշանակալի մեծություն չի կազմում, և այդ իսկ նկատառումներից ելնելով էլ Ընկերությունը սեփական կապիտալի կազմում՝ առանձին տողային հոդվածով պահուստային հիմնադրամի ներկայացման նպատակահարմարություն չի գտել:

Ընկերության գտնվելու վայրի, իրավաբանական և գործունեության հիմնական վայրի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, քաղաք Երևան, Բազրատոնյաց 54:

Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունը հանդիսանում է մետաղական արկղերում էլեկտրական էներգիայի հաշվիչների և այլ սարքավորումների մոնտաժման (տեղադրման) աշխատանքների իրականացումը և էլեկտրական էներգիայի բաշխիչ սարքավորումների արտադրությունը:

Ընկերության աշխատակիցների թվաքանակը 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 100 հոգի (2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 97 հոգի):

2 Պատրաստման հիմունքներ

2.1 Հայտարարություն համապատասխանության մասին

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի հրապարակած և «Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման և հանրային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործողության մեջ դրված ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2.2 Չափման հիմունքը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով:

2.3 Ներկայացման և ֆունկցիոնալ արժույթը

ՀՀ ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է, որն Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար դրամը:

2.4 Ստորագրումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են 2022 թվականի հունիսի 30-ին Ընկերության գլխավոր տնօրեն Գևորգ Ներսիսյանի և Ընկերության գլխավոր հաշվապահ Լուսինե Մինասյանի կողմից:

2.5 Անընդհատություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են՝ ելնելով անընդհատության հիմունքից, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում բնականոն գործունեության ընթացքում, և որ հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում գործունեությունը դադարեցնելու կամ էական կրճատելու մտադրություն կամ անհրաժեշտություն կամ դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք չկա:

2.6 Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումներն ու համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

2.7 Նախորդ ժամանակաշրջանի սխալներ և վերադասակարգումներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Ընկերությունը հայտնաբերել է նախորդ ժամանակաշրջանին վերաբերող սխալ և վերադասակարգման դեպք, որոնց նկարագրությունը և ուղղման ազդեցությունը ներկայացված են ստորև.

ա) Նախորդ ժամանակաշրջանի հիմնական սխալի բնույթը.

Ընկերությունը 2020 թվականի դեկտեմբեր ամսին Ռուսաստանի Դաշնությունում գրանցված կազմակերպությունից ապրանքների առուվաճառքի պայմանագրի համաձայն մի քանի խմբաքանակներով կատարված պատվերների հիման վրա ձեռք է բերել հումք և նյութեր, որոնք մատակարարի պահեստից դուրս են եկել և հանձնվել բեռնափոխադրողին 2020 թվականի դեկտեմբեր ամսվա վերջին: Վերջինի կողմից պաշարները փոխադրվել են մինչև Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ապրանքների առաքման (նշանակման) վայրի հասցե և փոխանցվել Ընկերությանը: Փոխանցման նշված դեպքերը փաստացի գրանցվել են 2021 թվականի հունվար ամսվա ընթացքում, որպիսի հաշվառմամբ էլ Ընկերությունը նշված ապրանքները գրանցել է իր 2021 թվականի պաշարների ձեռքբերումների կազմում՝ մինևույն ժամանակ փոխանցման այդ ամսաթվերի

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

դրությամբ հաշվառելով նաև մատակարարի հանդեպ գնումների գծով պարտավորությունը: Առուվաճառքի պայմանագրի դրույթների համակցությամբ սակայն ապրանքների նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոխանցումը և առաքման բազիսային պայմանները նշված են այնպիսին, որոնք հիմք են տալիս եզրահանգելու, որ տվյալ դեպքում այդ ապրանքների նկատմամբ Ընկերության սեփականության իրավունքը ծագել է ոչ թե 2021 թվականի հունվար ամսին, ինչպես նախկինում հաշվառել էր Ընկերությունը, այլ 2020 թվականի դեկտեմբեր ամսին, քանի որ ապրանքների նկատմամբ հսկողությունը և բոլոր ռիսկերն ըստ էության մատակարարից Ընկերությանը փոխանցվել են մատակարարի առաքման վայրից (որպես օրինակ՝ պահեստից կամ մատակարարի հսկողության տակ գտնվող այլ տարածքից), որպիսի փաստը սովորաբար ուղեկցվում է մատակարարի կողմից հաշվարկային փաստաթղթերի ներկայացման կամ ապրանքային բեռնագրի կազմման ամսաթվով: Հաշվետու տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում Ընկերությունն ուղղել է այդ սխալը:

բ) Նախորդ ժամանակաշրջանի վերադասակարգման դեպքի նկարագիրը:

Ընկերությունն իրեն կապակցված կողմ հանդիսացող՝ իր հետ ընդհանուր տնտեսական շահերի ներքո գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունից ստացված տոկոսային փոխառության մնացորդը՝ 1,604,389 հազար դրամի չափով ներառել է 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ոչ ընթացիկ պարտավորությունների կազմում՝ ներառելով «Վարկեր և փոխառություններ» հոդվածում: Նշված փոխառության պայմանագրային մարման ժամկետը սկզբնապես որոշված է եղել 2021 թվականի հունվարի 20-ին, և միայն 2021 թվականի հունվարի 14-ին է Ընկերության և փոխատուի միջև ձեռք բերվել համաձայնություն՝ փոխառության մարման ժամկետի երկարաձգման վերաբերյալ: Հաշվետու տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում Ընկերությունը վերադասակարգել է նախկինում որպես ոչ ընթացիկ դասակարգված փոխառության գծով պարտավորությունը՝ այն ներկայացնելով ընթացիկ պարտավորությունների կազմում:

Վերը ներկայացված սխալը և վերադասակարգման դեպքը որևէ ազդեցություն չեն ունեցել ո՛չ նախորդ ժամանակաշրջանի շահույթի, ո՛չ էլ ամենավաղ համադրելի ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ կուտակված շահույթի մնացորդի վրա:

Մյուսի ուղղումն ազդեցություն է թողել միայն 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության վրա՝ համապատասխանաբար միննույն 115,917 հազար դրամի չափով ավելացնելով «Պաշարներ» և «Կրեդիտորական պարտքեր և այլ պարտավորություններ» հոդվածները, իսկ վերադասակարգման դեպքը՝ նույնպես միայն 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության վրա՝ համապատասխանաբար միննույն 1,604,389 հազար դրամի չափով ավելացնելով ընթացիկ պարտավորությունների կազմում՝ «Վարկեր և փոխառություններ» հոդվածը և պակասեցնելով ոչ ընթացիկ պարտավորությունների կազմում՝ «Վարկեր և փոխառություններ» հոդվածը:

Մյուսի ուղղման և վերադասակարգման ազդեցության պատկերումը՝ 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության վերաբերելի տողային հոդվածների վրա, բերված է ստորև.

Հազար դրամ	31.12.2020թ. (Վերաներկայացված)	Մյուսի ուղղման ազդեցությունը	Վերադասա- կարգման ազդեցությունը	31.12.2020թ. (Նախկինում ներկայացված)
Ընթացիկ ակտիվներ				
Պաշարներ	3,188,672	115,917	-	3,072,755
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	23,715,191	115,917	-	23,599,274
Ընդամենը ակտիվներ	23,888,677	115,917	-	23,772,760

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազար դրամ	31.12.2020թ. (Վերաներ- կայացված)	Սլավի ուղղման ազդեցությունը	Վերադասա- կարգման ազդեցությունը	31.12.2020թ. (Նախկինում ներկայացված)
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	1,532,503	-	(1,604,389)	3,136,892
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	1,532,503	-	(1,604,389)	3,136,892
Ընթացիկ պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	7,142,938	-	1,604,389	5,538,549
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր և այլ պարտավորություններ	10,889,401	115,917	-	10,773,484
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	18,178,052	115,917	1,604,389	16,457,746
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	23,888,677	115,917	-	23,772,760

2.8 Նոր կամ փոփոխված ՖՀՄՍ-ներ

2.8.1 Նոր կամ փոփոխված սրանդարտներ

Ստորև ներկայացված են նոր կամ փոփոխված ստանդարտների այն ցանկը, որոնք Ընկերության ղեկավարության գնահատմամբ նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա.

- «COVID-19» համավարակի հետ կապված զիջումներ վարձակալության գծով 2021 թվականի հունիսի 30-ից հետո ընկած ժամանակաշրջանների համար (փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում),
- Հիմնական միջոցներ. Մուտքեր նախքան նպատակային օգտագործումը (փոփոխություններ ՀՀՄՍ 16-ում),
- Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ (փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում),
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումներ (փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում),
- Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում):

2.8.2 Դեռևս չկիրառվող նոր սրանդարտներ

Հրապարակված, սակայն ֆինանսական հաշվետվություններին վերաբերող հաշվետու ժամանակաշրջանի համար դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտները բերված են ստորև.

- *Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կարարման ծախսումներ. փոփոխություններ «Պահույսներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ» ՀՀՄՍ 37-ում.*

Փոփոխությունները հստակեցնում են, թե որ ծախսումները պետք է Ընկերությունը ներառի պայմանագրի կատարման ծախսումները որոշելիս՝ պայմանագրի անբարենպաստ լինելը գնահատելու համար: Փոփոխությունները գործում են 2022 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ փոփոխություններն առաջին անգամ կիրառելու ամսաթվի դրությամբ

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

առկա պայմանագրերի համար: Սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ փոփոխությունների կիրառման կուտակային հետևանքը ճանաչվում է որպես չբաշխված շահույթի կամ սեփական կապիտալի այլ բաղադրիչների սկզբնական մնացորդի ճշգրտում՝ ըստ կիրառելիության: Համադրելի տեղեկատվությունը չի վերահաշվարկվում:

- Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ. փոփոխություններ «Շահութահարկեր» ՀՀՄՄ 12-ում:

Փոփոխությունները սահմանափակում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ կիրառվող բացառության շրջանակը՝ բացառելու համար այն գործարքները, որոնք առաջացնում են հավասար և հաշվանցվող ժամանակավոր տարբերություններ, օրինակ՝ վարձակալության և շահագործումից հանելու պարտավորությունների դեպքում: Փոփոխությունները գործում են 2023 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Վարձակալությանը և շահագործումից հանելու պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները պետք է ճանաչվեն ներկայացված ամենավաղ համադրելի ժամանակաշրջանի սկզբից՝ ցանկացած կուտակային հետևանքը ճանաչելով որպես չբաշխված շահույթի կամ սեփական կապիտալի այլ բաղադրիչների ճշգրտում այդ ամսաթվի դրությամբ: Բոլոր մյուս գործարքների համար փոփոխությունները կիրառվում են այն գործարքների նկատմամբ, որոնք տեղի են ունենում ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբից հետո:

Ընկերությունը չի ակնկալում, որ վերը նշված փոփոխություններն ազդեցություն կունենան իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվություն

3.1 Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով: Այլ կողմերից ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջակա-նորեն կապված ծախսումները: Գործարկման և նման նախաարտադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում:

Հետագա ծախսումները, որոնք վերաբերում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցների միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտներն ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից կիսուսն դեպի Ընկերություն: Հիմնական միջոցների գծով կատարվող մնացած բոլոր հետագա ծախսումները, այդ թվում հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման վրա կատարված ծախսումները, ճանաչվում են որպես ժամանակաշրջանի ծախս:

Հիմնական միջոցների միավորի մաշեցվող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը.

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Շենքեր և շինություններ	12 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	1-8 տարի
Արտադրական, տնտեսական և այլ գույք	1-10 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	1-8 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	1-8 տարի

3.2 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման ծախսումները, արտադրանքի վերամշակման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Ձեռքբերման ծախսումներն են գնման գինը, ներմուծման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Ընկերությանը ետ վերադարձման, մաքսային բրոքեր (միջնորդ) հանդիսացող անձանց վճարվող գումարները, ինչպես նաև այդ պաշարների ձեռքբերման հետ կապված տրանսպորտային, բեռնման, բեռնաթափման և այլ ծախսումները:

Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային զեղչերը, գների իջեցումները հանվում են:

Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ նախագծերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը հաշվարկվում է կոնկրետ արտադրանքի ինքնարժեքի որոշման ճանապարհով: Փոխադարձ փոխարինելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է՝ կիրառելով «Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» (ՖԻՖՈ) բանաձևը:

3.3 Վարձակալություն

Ընկերությունը որպես վարձակալ բոլոր էական վարձակալական պայմանագրերի սկզբնական ճանաչման պահին ճանաչում է ակտիվի օգտագործման իրավունք և վարձակալական պարտավորություն, բացառությամբ ցածրարժեք և կարճաժամկետ վարձակալությունների՝ ՖՀՄՍ 16-ով նախատեսված բացառությունների:

Սկզբնական ճանաչումը

Սկզբնական ճանաչման ամսաթվին Ընկերությունը չափում է ակտիվի օգտագործման իրավունքը սկզբնական արժեքով, որը ներառում է հետևյալ տարրերը.

- վարձակալական պարտավորության սկզբնական ճանաչման արժեքը,
- ճանաչման ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձակալական վճարները, հանած վարձակալության գծով ստացված խրախուսող պայմանների ազդեցությունը,
- կրած սկզբնական ուղղակի ծախսումները,
- վարձակալած ակտիվի ազատման, վերականգնման կամ ապամոնտաժման ծախսերի գնահատականը:

Սկզբնական ճանաչման ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալական պարտավորությունը՝ որպես այդ ամսաթվի դրությամբ վճարման ենթակա վարձակալական վճարների ներկա արժեք: Վարձակալական վճարները զեղչվում են վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, եթե այն հնարավոր է որոշել: Հակառակ դեպքում Ընկերությունը զեղչման համար օգտագործում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հեղափոխ չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո վարձակալը չափում է ակտիվի օգտագործման իրավունքը սկզբնական արժեքով՝

- հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումը
- ճշգրտված վարձակալական պարտավորության վերաչափումով:

Ակտիվի օգտագործման իրավունքի մաշվածության հաշվարկի համար հիմք է հանդիսանում հիմնական միջոցների մաշվածության Ընկերության քաղաքականությունը: Սկզբնական ճանաչումից հետո Ընկերությունը վերաչափում է վարձակալական պարտավորությունը՝

- մեծացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վարձակալական պարտավորության նկատմամբ հաշվեզրկող տոկոսը
- փոքրացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վճարած վարձակալական վճարները
- վերաչափելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանագրի վերաչափումները կամ փոփոխությունները

3.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ միջոցները և բանկային հաշիվների մնացորդները:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Ընկերությունը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

3.5 Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները:

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և,
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և կորուստներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմում, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Ընկերությունը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Ընկերությունը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պամանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Ընկերության ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Ընկերության առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխառվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Ընկերությունը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Ընկերությունը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Ընկերության պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեզրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Ընկերությունը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

(ii) Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Ընկերությունը ո՛չ փոխանցում, ո՛չ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ընկերությունն իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխառությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Ընկերությունը ո՛չ պահպանում է, ո՛չ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Ընկերությունը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

(iii) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Ընկերությունը գնահատում է, արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Ընկերության կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Ընկերությունն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Ընկերությունն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Ընկերությունը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Ընկերությունը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Ընկերությունը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխությունը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն փոփոխության նպատակն է առավելագույն չափով հետ ստանալ ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Ընկերությունը մտադիր է այնպես փոփոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը,

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրսգրվի նախքան փոփոխությունը կատարելը (տե՛ս ստորև նշված դուրսգրման քաղաքականություն): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Ընկերությունն իրականացնում է նաև որակական գնահատում՝ գնահատելու համար փոփոխության նշանակալի լինելը:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Ընկերությունը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես փոփոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Փոփոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման փոփոխությունն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Ընկերությունը հաշվառում է տոկոսադրույքի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Ընկերությունն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Ընկերությունը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի գեղջված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և գեղջված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի գեղջված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապաճանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, գեղջեղով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

(iv) Արժեզրկում

Ընկերությունը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար՝

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Ընկերությունը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր:

Ընկերությունը համարում է, որ պարտքային ներդրումային արժեթղթերն ունի ցածր պարտքային ռիսկ, եթե վերջինիս վարկանիշը համարժեք է միջազգայնորեն ընդունված «ներդրումային մակարդակ» սահմանմանը:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից:

Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստներ, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում են հետևյալ կերպ.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես բոլոր դրամական պակասուրդների ներկա արժեք (դրամական պակասուրդը պայմանագրին համապատասխան Ընկերությանը հասանելիք դրամական հոսքերի և Ընկերության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր. որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք վճարվեն տիրապետողին պարտքային կորուստը հատուցելու համար՝ հանած այն գումարները, որոնք Ընկերությունն ակնկալում է հետ ստանալ:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը, և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում:
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը զեղչվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից (որոնք դիտարկվում ենք որպես 3-րդ փուլի ֆինանսական ակտիվներ): Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցումը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Ընկերության կողմից վարկի կամ փոխառվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որն Ընկերությունն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- Հավանականությունը, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ վերջին վեց ամիսների ընթացքում: Բացի այդ, անհատներին տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը: Բացի այդ, պարտքային առումով արժեզրկված են համարվում 30 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը, 5 կամ ավելի օր ժամկետանց ներդրումային արժեթղթերը, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Ընկերությունը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանականությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը:

Սա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝ սովորաբար որպես պահուստ:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Ընկերությունը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Դուրս գրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել պարտքերի գանձման այլ միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Ընկերության ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

3.6 Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթ կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում միջին փոխարժեքները՝ հիմք ընդունելով յուրաքանչյուր օրվա համար ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքները, ներկայացված են ստորև.

Դրամով	Միջին փոխարժեքներ		Հաշվետու ամսաթվի փոխարժեք	
	2021թ.	2020թ.	31.12.2021թ.	31.12.2020թ.
1 ԱՄՆ դոլար	503.81	489.01	480.14	522.59
1 Եվրո	596.65	558.30	542.61	641.11
1 ՌԴ ռուբլի	6.84	6.79	6.42	7.02

3.7 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Ընկերության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

3.8 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գույք գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրական դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքերի պահուստի միջոցով:

3.9 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ո՛չ հաշվապահական շահույթի, ո՛չ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի բիզնեսի միավորումներից):

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք կապված են դուստր ընկերություններում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների ու համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցությունների հետ, բացառությամբ այն դեպքերի, որտեղ

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկելու ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի տեսանելի ապագայում: Նմանատիպ ներդրումների և մասնակցությունների հետ կապված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է հարկվող շահույթի առկա լինելը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը, և որը կմարվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը զանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է գուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

3.10 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունն էական է, ապա պահուստի գումարն իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որն ակնկալվում է, որ կպահանջվի այդ պարտականությունը մարելու համար:

Ջեղչման դրույքն այն դրույքն է՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Ջեղչման դրույքը չի արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով ապագա դրամական հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պահուստները վերանայվում են և ճշգրտվում են՝ ընթացիկ լավագույն գնահատականն արտացոլելու համար: Եթե այլևս հավանական չէ, որ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, ապա պահուստը հակադարձվում է: Պահուստն օգտագործվում է միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

3.11 Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների հատուցումները ներառում են՝

- i. աշխատավարձը,
- ii. կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները, ինչպիսին են վճարովի տարեկան հասանելիք արձակուրդը և ժամանակավոր անաշխատունակության ու մայրության նպաստը,
- iii. պարգևավճարները և այլ հավելումները,
- iv. առողջության ապահովագրությունը:

Աշխատակիցների հատուցումների այն գումարը, որն ակնկալվում է վճարել հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում աշխատակիցներից ստացված աշխատանքի դիմաց, ճանաչվում է՝ ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո, և բ) որպես ծախս, բացառությամբ, երբ որևէ ստանդարտով պահանջվում կամ թույլատրվում է այդ հատուցումների ներառումը որևէ ակտիվի ինքնարժեքի (սկզբնական արժեքի) մեջ: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների գումարը, ապա Ընկերությունն այդ գերազանցումը ճանաչում է որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս) այնքանով, որքանով այդ կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների նվազման կամ դրամական միջոցների վերադարձի:

Ընկերությունն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումը, կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով (ինչպիսին է վճարովի ամենամյա արձակուրդը) ճանաչում է, երբ աշխատակիցները կատարում են աշխատանք, որն ավելացնում է ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նրանց իրավունքը: Կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումը չափվում է այն լրացուցիչ գումարով, որն Ընկերությունն ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:

Ընկերությունը պարգևավճարների և այլ հավելումների գծով ակնկալվող ծախսումը ճանաչում է, երբ՝ ա) այն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և բ) պարտականությունը կարող է արժանահավատորեն գնահատվել: Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը պարտականության կատարումից խուսափելու որևէ իրատեսական հնարավորություն չունի:

3.12 Հասույթ գնորդների հետ կնքված պայմանագրերից

Այս ստանդարտը առաջին անգամ քննարկման է դրվել 2008թ.-ին: Վերջնական տարբերակը թողարկվել է 2014թ. մայիսին:

Հասույթը ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերության սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտն է, այսինքն տնտեսական օգուտների ավելացումն է (ակտիվների ներհոսքի կամ աճի կամ պարտավորությունների նվազման տեսքով), որը հանգեցնում է սեփական կապիտալի աճի, բացառությամբ սեփական կապիտալում սեփականատերերի (բաժնետերերի) կողմից ներդրումների հետևանքով սեփական կապիտալի աճի:

ՖՀՄՄ 15. «Հասույթ գնորդների հետ կնքված պայմանագրերից» ստանդարտի էական սկզբունքն այն է, որ Ընկերությունը պետք է հասույթը ճանաչի այն գումարով, որով որ Ընկերությունը պատկերացնում կամ ակնկալում է, որ գնորդներին, ըստ պայմանագրի, մատակարարված ապրանքների կամ մատուցված ծառայությունների կամ կատարված աշխատանքների գումարները կստացվեն կամ կհավաքվեն Ընկերության կողմից:

Ստանդարտը տալիս է պարզ, սկզբունքների վրա հիմնված հինգ քայլ պարունակող մոդել, որը կիրառվելու է գնորդների հետ բոլոր պայմանագրերի հաշվառման նպատակով:

Ստանդարտի հիմնական սկզբունքը ներկայացված է հինգ քայլ ներառող մոդելում՝

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Քայլ 1. նույնացնել գնորդի հետ պայմանագիրը,

Քայլ 2. նույնացնել կատարման ենթակա պարտականությունները,

Քայլ 3. նույնացնել գործարքի գինը,

Քայլ 4. բաշխել գործարքի գինը կատարման ենթակա պարտականություններին,

Քայլ 5. ճանաչել հասույթը, երբ Ընկերությունը բավարարել է կատարման պարտականությունները:

Գնորդների հետ պայմանագրերից հասույթն Ընկերությունը ճանաչում է, երբ բավարարվում են կատարման պարտականությունները: Կատարման պարտականությունները գնորդի հետ պայմանագրում նախատեսված խոստումներ (համաձայնություններ) են՝ փոխանցելու որոշակի ապրանքներ կամ ծառայություններ կամ աշխատանքներ գնորդին: Կախված կատարման պարտականության բնույթից՝ այն կարող է բավարարվել կա՛մ ժամանակ ինչ-որ մի (կոնկրետ որոշվող) պահի, կա՛մ էլ ժամանակի ընթացքում:

Ընկերության սովորական գործունեության հասույթ բերող հիմնական ուղղությունները և հասույթների ճանաչման քաղաքականությունը նկարագրված են Ծնթ. 17-ում:

Այնքանով, որքանով Ընկերության կողմից կատարմանը համապատասխան ճանաչված հասույթը գերազանցում է գնորդի կողմից վճարված հատուցումը, Ընկերությունը ճանաչում է «պայմանագրի գծով ակտիվ», իսկ եթե գնորդից ստացված հատուցման գումարն է գերազանցում կատարմանը համապատասխան ճանաչված հասույթը, ապա տարբերությունը ճանաչվում է որպես «պայմանագրի գծով պարտավորություն»: Գնորդից անվերապահ ստացման ենթակա հատուցումը առանձնացվում է պայմանագրի գծով ակտիվից և ներկայացվում է առևտրական դեբիտորական պարտքերի կազմում:

4 Ֆինանսական ռիսկի ուսումնասիրություն

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածության վերաբերյալ:

Պարտքային ռիսկ – ակնկալվող պարտքային կորստների գումարները

Արժեզրկման գնահատման համար օգտագործվող ելակետային տվյալներ, ենթադրություններ և մեթոդներ

Տե՛ս հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը՝ Ծնթ. 3.5:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Որոշելու համար, թե արդյոք ֆինանսական գործիքի գծով պարտագանցման ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Ընկերությունը դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորվող տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Ընկերության անցյալ ժամանակաշրջանների փորձի, վարկային որակի փորձագետների գնահատման և ապագայամետ տեղեկատվության վրա հիմնված վերլուծությունը:

Ընկերությունն օգտագործում է երեք չափանիշ, որոշելու համար, թե արդյոք տեղի է ունցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ.

- քանակական թեստ՝ հիմք ընդունելով պարտագանցման հավանականության փոփոխությունը, որը գնահատվել է ելնելով «S&P» and «Moody's» վարկանիշային գործակալությունների վարկանիշների միգրացիայի մատրիցներից,

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- որակական ցուցանիշներ և
- ժամկետանցության 30-օրյա սահմանափակիչ տրամադրված փոխառությունների համար և 5-օրյա սահմանափակիչ այլ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների համար:

Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակներ

Ընկերությունը պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական ակտիվին տալիս է պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք օգտագործվում են պարտազանցման ռիսկը կանխատեսելու համար, և կիրառելով պարտքային ռիսկի վերաբերյալ փորձագետների դատողությունները: Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական գործոնների հիման վրա, որոնք վկայում են պարտազանցման ռիսկի մասին և համընկնում են «S&P» and «Moody's» վարկանիշային գործակալությունների կողմից հրապարակված վարկանշավորման մակարդակներին: Այս գործոնները տարբեր են՝ կախված պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվող յուրաքանչյուր գործիք ստանում է պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ սկզբնական ճանաչման պահին՝ փոխառուի վերաբերյալ առկա տեղեկատվության հիման վրա: Պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքները կանոնավոր կերպով հսկվում են, որի արդյունքում գործիքի պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակը կարող է փոփոխվել:

Հսկողության համար որպես կանոն օգտագործվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- Գնորդի փաստաթղթերի, օրինակ՝ աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունների, կառավարչական հաշվետվությունների, բյուջեների և կանխատեսումների պարբերական ուսումնասիրության ընթացքում ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Ցուցանիշները, որոնց հատուկ ուշադրություն է դարձվում, ներառում են՝ համախառն շահույթը, ֆինանսական լծակավորման ցուցանիշը, պարտքի սպասարկման գործակիցը, համապատասխանությունը կովենանտներին, կառավարման որակը, վերադաս դեկավար անձնակազմի փոփոխությունները,
- Վարկանիշային գործակալությունների, մամուլի հոդվածների տվյալները, արտաքին վարկանիշների փոփոխությունների մասին տեղեկատվությունը,
- Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման դիմումը և դիմումի բավարարումը
- Փոխառուի քաղաքական, օրենսդրական և տեխնոլոգիական միջավայրի կամ նրա գործունեության փաստացի և ակնկալվող նշանակալի փոփոխությունները:

Պարտազանցման հավանականության ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում. Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտազանցման հավանականության ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս:

Ընկերությունը հավաքում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող իր ֆինանսական գործիքների կատարողականի և պարտազանցման վերաբերյալ տեղեկատվություն, որը վերլուծվում է ըստ ծառայության և փոխառուի տեսակի, ինչպես նաև ըստ պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակի: Ընկերությունը սահմանում է պարտազանցման հավանականության նվազագույն չափը, որը հավասար է այն երկրի վարկանշավորման մակարդակին, որտեղ իր գործունեությունն է իրականացնում փոխառուն: Պետական պարտատուների գծով պարտազանցման հավանականության չափը համապատասխանում է երկրի վարկանշավորման մակարդակին:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Պարտքային ոիսկի նշանակալի աճի որոշում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ոիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր:

Պարտքային ոիսկի աճի նշանակալի լինելը որոշելիս դիտարկվում են ֆինանսական գործիքի և փոխառուի բնութագրերը և աշխարհագրական տարածաշրջանը:

Որպես ընդհանուր ցուցանիշ համարվում է, որ տեղի է ունեցել պարտքային ոիսկին ենթարկվող գործիքի պարտքային ոիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե Ընկերության մոդելավորման քանակական և որակական մեթոդների հիման վրա որոշվում է հետևյալը.

- Փոխառուի պարտքային ոիսկի մակարդակը վատթարացել է 2 նիշով սկզբնական ճանաչումից ի վեր:
- Փոխառուն ունի ավելի քան 30 օր ժամկետանց պարտավորություն փոխառությունների գծով և 5-օրյա ժամկետանց պարտավորություն այլ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով:
- Փոխառության պայմանների վերանայում փոխառուի անվճարունակության պատճառով, որը չի հանգեցնում պարտազանցման:
- Դեկավարության հայեցողությունը, որը հիմնված է ստանդարտ մշտադիտարկման գործընթացի ընթացքում և այլ աղբյուրներից գնորդների վերաբերյալ ստացված որակական տեղեկատվության վրա (մասնավորապես, ընդգրկվածություն հատուկ հսկողության ներքո գտնվող ցանկում, ֆինանսական գործունեության հետ կապված անբարենպաստ մակրոտնտեսական գործոններ և այլն):

Ընկերությունը պարտքային ոիսկի նշանակալի աճի մասին վկայող սահմանափակիչ է համարում ակտիվի ավելի քան 30 օր ժամկետանցությունը փոխառությունների դեպքում և 5 օր ժամկետանցությունը այլ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների դեպքում: Ժամկետանց օրերի քանակը որոշվում է հաշվելով օրերն այն առաջին օրվանից, երբ վճարումն ամբողջությամբ չի ստացվել: Վճարում կատարելու ամսաթվերը որոշվում են առանց հաշվի առնելու արտոնյալ ժամանակահատվածը, որը կարող է տրամադրվել փոխառուին:

Եթե գոյություն ունի վկայություն, որ այլևս չկա պարտքային ոիսկի նշանակալի աճ ի համեմատություն սկզբնական ճանաչման, գործիքի գծով կորստի պահուստը կրկին չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների չափով:

Ընկերությունը վերահսկում է պարտքային ոիսկի էական աճը որոշելու համար կիրառվող չափանիշների արդյունավետությունը կանոնավոր ստուգումների միջոցով՝ հավաստիանալու համար, որ.

- չափանիշները հնարավորություն են տալիս որոշելու պարտքային ոիսկի նշանակալի աճը նախքան պարտքային ոիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքի գծով պարտազանցումը,
- չափանիշները չեն համապատասխանում ժամանակի այն պահին, երբ ակտիվը դառնում են ավելի քան 30 օր ժամկետանց,
- պարտքային ոիսկի նշանակալի աճ և պարտազանցում հայտնաբերելու միջև միջին ժամկետը ողջամիտ է համարվում,
- պարտքային ոիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքները որպես կանոն ուղղակիորեն չեն փոխանցվում այն պորտֆելից, որի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին չափով, պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքների պորտֆել և
- չի դիտվում կորստի պահուստի չիմնավորված փոփոխականություն, երբ պորտֆելից, որի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին չափով (1-ին փուլ), գործիքը փոխանցվում է պորտֆել, որի գծով պահուստը չափվում է ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (2-րդ փուլ):

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Պարտագանցման սահմանում

Ընկերությունը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում, եթե՝

- հավանական չէ, որ փոխառուն ամբողջությամբ կկատարի Ընկերության նկատմամբ ստանձնած իր վարկային պարտավորությունները, եթե Ընկերությունը չձեռնարկի այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (առկայության դեպքում),
- Ընկերության նկատմամբ փոխառուի նշանակալի վարկային պարտավորություններից որևէ մեկն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է, կամ
- հավանական է դառնում, որ ակտիվի պայմանները կվերանայվեն փոխառուի սնանկության արդյունքում՝ վարկային պարտավորությունները կատարելու փոխառուի անկարողության պատճառով:

Փոխառուի հետ կապված պարտագանցման տեղի ունենալը գնահատելիս՝ Ընկերությունը դիտարկում է հետևյալը՝

- որակական ցուցանիշները, օրինակ՝ կովենանտների խախտումը,
- քանակական ցուցանիշները, օրինակ՝ նույն թողարկողի կողմից Ընկերության նկատմամբ այլ պարտավորության ժամկետանց կարգավիճակը և չկատարումը և
- Ընկերության ներսում մշակված և արտաքին աղբյուրներից ստացված տվյալները:

Ելակետային տվյալները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական գործիքի գծով պարտագանցման տեղի ունենալը գնահատելու համար, և դրանց նշանակալիությունը կարող են փոփոխվել ժամանակի ընթացքում՝ հանգամանքների փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Ապագայամետ տեղեկատվության ներառում

Ղեկավարության գնահատմամբ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու ազդեցությունն էական չէ:

Փոփոխված ֆինանսական ակտիվներ

Վարկի պայմանագրային պայմանները կարող են փոփոխվել մի շարք պատճառներից ելնելով, ներառյալ շուկայական պայմանների փոփոխությունը, գնորդների պահպանումը և այլ գործոնները, որոնք կապված չեն գնորդի վճարունակության ներկայիս կամ հնարավոր վատթարացման հետ: Գոյություն ունեցող վարկը, որի պայմանները փոփոխվել են, կարող է ապաճանաչվել, և վերաբանակցված վարկը կարող է ճանաչվել որպես նոր վարկ իրական արժեքով՝ Ծնթ 3.5-ում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն:

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, և փոփոխությունը չի հանգեցնում ապաճանաչման, որոշելու համար, թե արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, համեմատվում են՝

- պարտագանցման հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով փոփոխված պայմաններից,
- պարտագանցման հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում, որը գնահատվում է սկզբնական ճանաչման պահին առկա տվյալների և սկզբնական պայմանագրային պայմանների հիման վրա:

Եթե փոփոխությունը հանգեցնում է ապաճանաչման, ճանաչվում է նոր վարկ և դասվում 1-ին փուլին (ենթադրելով, որ այն պարտքային առումով արժեզրկված չէ այդ պահին):

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս որպես առանցքային ելակետային տվյալներ հանդես են գալիս հետևյալ փոփոխականների ժամկետային կառուցվածքները.

- պարտազանցման հավանականությունը,
- կորուստը պարտազանցման դեպքում,
- պարտքի գումարը պարտազանցման պահին:

1-ին փուլի գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով 12-ամսյա պարտազանցման հավանականությունը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով պարտազանցման պահին:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով ամբողջ ժամկետի համար պարտազանցման հավանականությունը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով պարտազանցման պահին:

Պարտազանցման հավանականության գնահատման մեթոդաբանությունը ներկայացված է վերը՝ «Պարտազանցման հավանականության ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում» բաժնում:

Ընկերությունը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը գնահատում է հիմք ընդունելով «S&P» and «Moody's» վարկանիշային գործակալությունների կողմից հրապարակված տեղեկատվությունը:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է պարտքի ակնկալվող գումարը պարտազանցման դեպքում: Ընկերությունը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկում է հիմք ընդունելով պայմանագրային կողմի պարտքի ընթացիկ գումարը և պայմանագրով թույլատրվող և մաշվածության արդյունքում այդ գումարի հնարավոր փոփոխությունները: Ֆինանսական ակտիվի համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է վերջինիս համախառն հաշվեկշռային արժեքը պարտազանցման պահին: Ֆինանսական երաշխավորությունների համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է ֆինանսական երաշխավորության կատարման պահին վճարման ենթակա գումարը:

Ինչպես նշված է վերը և պայմանով, որ 1-ին փուլի ֆինանսական ակտիվների համար առավելագույնս կօգտագործվի պարտազանցման հավանականության 12-ամսյա ցուցանիշը, Ընկերությունն ակնկալվող պարտքային կորուստները չափում է հաշվի առնելով պարտազանցման ռիսկն այն առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածում (ներառյալ փոխառուի երկարաձգման բոլոր հնարավորությունները), որի ընթացքում այն ենթարկվում է պարտքային ռիսկին, եթե նույնիսկ Ընկերությունը դիտարկում է ավելի երկար ժամանակահատված պարտքային ռիսկի կառավարման նպատակների համար:

Առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածը տևում է մինչև այն ամսաթիվը, երբ Ընկերությունն իրավունք ունի պահանջել փոխատվության մարումը կամ դադարեցնել երաշխավորությունը:

Այն պորտֆելների համար, որոնց վերաբերյալ Ընկերությունն ունի անցյալ ժամանակաշրջանների սահմանափակ տվյալներ, ներքին աղբյուրներից հասանելի տեղեկատվությունը լրացնելու համար օգտագործվում է արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունը: Ստորև ներկայացված են այն պորտֆելները, որոնց համար արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունն օգտագործվել է որպես նշանակալի ելակետային տվյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազար դրամ	Պարտքային ոիսկին ենթարկվածություն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն	
		Պարտազանցման հավանականություն	Կորուստը պարտազանցման դեպքում
Տրամադրված փոխառություններ	629	"S&P" պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն "S&P"	"Moody's" պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն "Moody's" պարտքի
Բանկային ավանդներ	979,441	պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն "S&P"	վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն "Moody's" պարտքի
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	16,029,663	պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն	վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն

Կորստի պահուստ

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումն ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի:

Հազար դրամ	2021թ.		2020թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Տրամադրված փոխառություններ				
Մնացորդն առ 01 հունվարի	4	4	2,220	2,220
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(4)	(4)	(2,216)	(2,216)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	-	-	4	4

Հազար դրամ	2021թ.		2020թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Բանկային ավանդներ				
Մնացորդն առ 01 հունվարի	1,346	1,346	-	-
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	1,213	1,213	1,346	1,346
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	2,559	2,559	1,346	1,346

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազար դրամ	2021թ.		2020թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
<i>Առևտրական դեբիտորական պարտքեր</i>				
Մնացորդն առ 01 հունվարի	115,005	115,005	43,170	43,170
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(73,114)	(73,114)	71,835	71,835
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	41,891	41,891	115,005	115,005

Ստորև բերվող աղյուսակներում համադրվում են վերը բերվող աղյուսակներում ներկայացված գումարները, որտեղ համադրվում են կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդներն ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի 2021թ. և 2020թ. համար:

Հազար դրամ	2021թ.			Ընդամենը
	Տրամադրված փոխառություններ	Բանկային ավանդներ	Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	
<i>Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում, այդ թվում՝</i>	<i>(4)</i>	<i>1,213</i>	<i>(73,114)</i>	<i>(71,905)</i>
Արժեզրկումից կորուստ	-	1,213	-	1,213
Արժեզրկման կորստի հակադարձում	(4)	-	(73,114)	(73,118)
Ընդամենը	(4)	1,213	(73,114)	(71,905)

Հազար դրամ	2020թ.			Ընդամենը
	Տրամադրված փոխառություններ	Բանկային ավանդներ	Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	
<i>Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում, այդ թվում՝</i>	<i>(2,216)</i>	<i>1,346</i>	<i>71,835</i>	<i>70,965</i>
Արժեզրկումից կորուստ	-	1,346	71,835	73,181
Արժեզրկման կորստի հակադարձում	(2,216)	-	-	(2,216)
Ընդամենը	(2,216)	1,346	71,835	70,965

Պարտքային որակի վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների պարտքային որակի վերաբերյալ: Եթե այլ նշում չի արվում, աղյուսակում ֆինանսական ակտիվների համար ներկայացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքը:

«1-ին փուլ», «2-րդ փուլ», «3-րդ փուլ» տերմինների բացատրությունը ներկայացված է Ծնթ. 3.5-ում:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազար դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Տրամադրված փոխառություններ				
Ոչ ժամկետանց	629	629	629	629
	629	629	629	629
Կորստի պահուստ	-	-	(4)	(4)
Հաշվեկշռային արժեք	629	629	625	625

Հազար դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Բանկային ավանդներ				
Ոչ ժամկետանց	982,000	982,000	238,440	238,440
	982,000	982,000	238,440	238,440
Կորստի պահուստ	(2,559)	(2,559)	(1,346)	(1,346)
Հաշվեկշռային արժեք	979,441	979,441	237,094	237,094

Հազար դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Սուկրական դեբիտորական պարտքեր				
Ոչ ժամկետանց	16,071,554	16,071,554	20,377,450	20,377,450
	16,071,554	16,071,554	20,377,450	20,377,450
Կորստի պահուստ	(41,891)	(41,891)	(115,005)	(115,005)
Հաշվեկշռային արժեք	16,029,663	16,029,663	20,262,445	20,262,445

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

5 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Հող	Շենքեր և շինություններ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Արտադրական գույք, տնտեսական գույք	Համակարգչային տեխնիկա	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Մեղմնական արժեք							
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,052	62,406	90,427	169,331	17,888	2,202	344,306
Ավելացում	-	-	12,519	2,724	1,547	430	17,220
Դուրսգրում	-	-	(18,296)	(14,404)	(434)	(1,580)	(34,714)
վերադասակարգում	-	-	8,021	(7,554)	-	(467)	-
Կապիտալացում	-	5,069	9,692	-	-	-	14,761
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,052	67,475	102,363	150,097	19,001	585	341,573
Ավելացում	-	-	894	1,702	2,819	-	5,415
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-
վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	9,758
Կապիտալացում	-	9,758	-	-	-	-	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,052	77,233	103,257	151,799	21,820	585	356,746
Կուտակված մնացորդներ							
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	4,399	54,975	105,976	15,677	372	181,399
Տարվա ծախս	-	3,431	24,640	6,548	2,732	181	37,532
Դուրսգրում	-	-	(13,401)	(9,684)	(434)	(441)	(23,960)
վերադասակարգում	-	-	4,400	(4,363)	-	(37)	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	7,830	70,614	98,477	17,975	75	194,971
Տարվա ծախս	-	4,021	18,709	16,590	2,375	-	41,695
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-
վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	11,851	89,323	115,067	20,350	75	236,666
Հաշվեկշռային արժեք							
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,052	59,645	31,749	51,620	1,026	510	146,602
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,052	65,382	13,934	36,732	1,470	510	120,080

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական միջոցները ներառում են 3,973 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով արտադրական գույք, որը տրված է վարձակալությամբ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջությամբ մաշված հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը կազմում է 170,253 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 39,265 հազար դրամ):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահագործման չհանձնված հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 1,731 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 941 հազար դրամ):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության հիմնական միջոցների սեփականության իրավունքի նկատմամբ սահմանափակումներ առկա չեն:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը չունի որևէ էական պայմանագրային հանձնառություն հիմնական միջոցների ձեռքբերման կամ կապիտալ շինարարության գծով:

Հիմնական միջոցների մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի
Վաճառքի ինքնարժեք	26,170	26,835
Վարչական ծախսեր	1,079	1,579
Այլ ծախսեր	14,446	4,183
Կապիտալացված պաշարներում	-	4,935
Ընդամենը	41,695	37,532

6 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>		
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	914	914
Ավելացում	-	-
Դուրսգրում	-	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	914	914
Ավելացում	-	-
Դուրսգրում	-	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	914	914
<i>Կուտակված ամորտիզացիա</i>		
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	302	302
Տարվա ծախս	126	126
Դուրսգրում	-	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	428	428
Տարվա ծախս	107	107
Դուրսգրում	-	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	535	535
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>		
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	486	486
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	379	379

Համակարգչային ծրագրերն ամորտիզացվում են գնահատված 5-10 տարի ժամկետով:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի գծով ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի
Վաճառքի ինքնարժեք	40	37
Վարչական ծախսեր	67	85
Կապիտալացված պաշարներում	-	4
Ընդամենը	107	126

7 Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ընկերությունը ենթարկվում է որոշակի մշտական հարկային տարբերությունների, որոնք պայմանավորված են որոշակի ծախսերի՝ հարկային տեսանկյունից չսվագեցվող լինելու, ինչպես նաև որոշակի եկամուտների՝ հարկային տեսանկյունից չհարկվող համարվելու հետ:

Հետաձգված հարկերն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական հաշվառման և հարկային հաշվառման նպատակով օգտագործված՝ ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների միջև ժամանակավոր տարբերությունների զուտ հարկային հետևանքները: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամանակավոր տարբերություններն առավելապես իրենցից ներկայացնում են եկամուտների և ծախսերի ճանաչման տարբեր մեթոդներ/ժամկետներ, ինչպես նաև՝ հարկային հաշվառման մեջ որոշակի ակտիվների համար հարկվող բազայի գոյացման ժամանակավոր տարբերություններ: Օրենսդրական փոփոխություններով պայմանավորված 2020 թվականի և հետագա հաշվետու ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի կիրառելի դրույքաչափը սահմանվել է 18%:

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեսկզբի մնացորդ	26,398	7,203
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	(4,030)	19,195
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված	-	-
Տարեվերջի մնացորդ	22,368	26,398

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները կապված են ստորև նշված հոդվածների հետ.

Հազար դրամ	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ	
	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20
Հիմնական միջոցներ	-	-	(3,475)	(3,475)	(3,475)	(3,475)
Պաշարներ	-	-	(93,967)	(11,370)	(93,967)	(11,370)
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	7,540	20,701	-	-	7,540	20,701
Տրամադրված փոխառություններ	13	14	-	-	13	14
Բանկային ավանդներ	461	242	-	-	461	242
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	109,286	20,865	-	-	109,286	20,865

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազար դրամ	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ	
	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20	31.12.21	31.12.20
Ստացված փոխառություններ	-	-	-	(3,689)	-	(3,689)
Զօգտագործված արձակուրդայինի պահուստ	2,510	3,110	-	-	2,510	3,110
Զուտ հարկային ակտիվ (պարտավորություն)	119,810	44,932	(97,442)	(18,534)	22,368	26,398

Փոփոխություններ ժամանակավոր փարքերություններում

Հազար դրամ	Մնացորդն առ 01.01.21թ.	2021 թվականին ճանաչված		Մնացորդն առ 31.12.21թ.
		Շահույթ կամ վնասում	Սեփական կապիտալում	
Հիմնական միջոցներ	(3,475)	-	-	(3,475)
Պաշարներ	(11,370)	(82,597)	-	(93,967)
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	20,701	(13,161)	-	7,540
Տրամադրված փոխառություններ	14	(1)	-	13
Բանկային ավանդներ	242	219	-	461
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	20,865	88,421	-	109,286
Ստացված փոխառություններ	(3,689)	3,689	-	-
Զօգտագործված արձակուրդայինի պահուստ	3,110	(600)	-	2,510
	26,398	(4,030)	-	22,368

Հազար դրամ	Մնացորդն առ 01.01.20թ.	2020 թվականին ճանաչված		Մնացորդն առ 31.12.20թ.
		Շահույթ կամ վնասում	Սեփական կապիտալում	
Հիմնական միջոցներ	-	(3,475)	-	(3,475)
Պաշարներ	4,723	(16,093)	-	(11,370)
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	7,771	12,930	-	20,701
Տրամադրված փոխառություններ	400	(386)	-	14
Բանկային ավանդներ	-	242	-	242
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	-	20,865	-	20,865
Ստացված փոխառություններ	(7,447)	3,758	-	(3,689)
Զօգտագործված արձակուրդայինի պահուստ	1,756	1,354	-	3,110
	7,203	19,195	-	26,398

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

8 Պաշարներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերաներկայացված)
Հումք և նյութեր	2,084,014	1,834,632
Պատրաստի արտադրանք	329,022	196,397
Ապրանքներ	352,790	1,208,485
Գործիքներ	709	73
Այլ նյութեր	7,929	1,839
Պաշարների արժեքի՝ մինչև իրացման գուտ արժեք նվազեցում	(85,077)	(52,754)
Ընդամենը	2,689,387	3,188,672

Հաշվետու տարվա ընթացքում որպես ծախս ճանաչված պաշարների արժեքը՝ ներառյալ պաշարների արժեքի մինչև իրացման գուտ արժեք նվազեցումը կազմում է 10,092,662 հազար դրամ (2020թ.՝ 10,540,626 հազար դրամ):

Պաշարների արժեքի՝ մինչև իրացման գուտ արժեք նվազեցման գծով ծախսը ճանաչված է «Այլ ծախսեր»-ի կազմում (տե՛ս Ծնթ. 22):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ունի 607,114 հազար դրամ ընդհանուր արժեքով ճանապարհին գտնվող պաշարներ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 115,917 հազար դրամ ընդհանուր արժեքով)՝ հումքի և նյութերի տեսքով, որոնք հաշվետու և համադրելի ամսաթվերից հետո անցել են Ընկերության ֆիզիկական հսկողության ներքո՝ իրենց նպատակային նշանակությամբ օգտագործվելու համար:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն իր հետ ընդհանուր տնտեսական շահերի ներքո գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների և այլ երրորդ անձանց կողմից ներգրավված վարկերի ապահովման համար գրավադրել է սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող պաշարներ՝ շրջանառու միջոցներ (շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքներ (գույք))՝ 2,027,741 հազար դրամի չափով մի պայմանագրի և 1,219,928 հազար դրամի չափով (որպես հաջորդող գրավի առարկա)՝ մեկ այլ պայմանագրի գծով: Պաշարների սեփականության իրավունքի այլ սահմանափակումներ չկան:

9 Դերիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրական դերիտորական պարտքեր	16,071,554	20,377,450
Առևտրական դերիտորական պարտքերին վերաբերող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(41,891)	(115,005)
Տրված կանխավճարներ	4,559	1,316
Այլ դերիտորական պարտքեր	5,408	210
Ընդամենը	16,039,630	20,263,971

31.12.2021թ. դրությամբ առևտրական դերիտորական պարտքերի կազմում ներառված գումարներից 12,198,029 հազար դրամը (31.12.2020թ. դրությամբ՝ 16,984,741 հազար դրամը) իրենից ներկայացնում է Ընկերության հետ ընդհանուր տնտեսական շահերի ներքո գործունեություն իրականացնող կազմակերպություններից ստացվելիք գումարները:

Դերիտորական պարտքերի հետ կապված պարտքային ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը քաջահայտված է Ծնթ. 28-ում:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

10 Տրամադրված փոխառություններ

Հազար դրամ	Ընթացիկ		Ոչ ընթացիկ	
	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Չապահովված փոխառություններ				
Տրամադրված փոխառություններ	629	629	-	-
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	-	(4)	-	-
Ընդամենը	629	625	-	-

Տրամադրված փոխառությունների հետ կապված պարտքային ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը բացահայտված է Ծնթ. 28-ում:

11 Բանկային ավանդներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բանկային ավանդներ	982,000	250,000
Չվաստակած ֆինանսական եկամուտ	-	(11,560)
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(2,559)	(1,346)
Ընդամենը	979,441	237,094
Այդ թվում, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված՝ Ընթացիկ ակտիվների կազմում	979,441	237,094
Ընդամենը	979,441	237,094

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության՝ ՀՀ առևտրային բանկերից միայն մեկում բացված բանկային (ավանդային) հաշիվներին առկա և հետագայում մուտքագրվող դրամական միջոցները (շրջանառությունը)՝ ընդհանուր առավելագույնը 844,000 հազար դրամի չափով գրավադրված են՝ որպես հենց այդ նույն առևտրային բանկից ներգրավված վարկերի ապահովման միջոց: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկային ավանդների մնացորդի օգտագործման վրա որևէ այլ սահմանափակում առկա չէ:

Բանկային ավանդների հետ կապված պարտքային ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը բացահայտված է Ծնթ. 28-ում:

12 Դրամական միջոցներ և ոչ դրամային գործարքներ

Դրամական միջոցներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ դրամարկղում	17	189
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	18,738	24,168
Ընդամենը	18,755	24,357

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության՝ ՀՀ առևտրային բանկերից միայն մեկում բացված բանկային (հաշվարկային) հաշիվներին առկա և հետագայում մուտքագրվող դրամական միջոցները (շրջանառությունը)՝ ընդհանուր առավելագույնը 844,000 հազար դրամի չափով գրավադրված են՝ որպես հենց այդ նույն առևտրային բանկից ներգրավված վարկերի ապահովման միջոց: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրամական միջոցների մնացորդի օգտագործման վրա որևէ այլ սահմանափակում առկա չէ:

Դրամական միջոցների հետ կապված պարտքային և արժութային ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածությունը բացահայտված է Ծնթ. 28-ում:

Ոչ դրամային գործարքներ

Հազար դրամ	2021թ.	2020թ.
Տրամադրված և ստացված փոխառությունների փոխմարում	-	702,524
Ընդամենը	-	702,524

13 Այլ ակտիվներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Միասնական հաշվի մնացորդ	510	406
Հաշվանցման ենթակա ԱԱՀ	6,902	-
Հաշվանցումը հետաձգված ԱԱՀ	-	66
Այլ	2	-
Ընդամենը	7,414	472

14 Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 1 (մեկ) հազար դրամ, որը բաղկացած է 1 (մեկ) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 1,000 (մեկ հազար) հատ ձայնի իրավունք տվող սովորական անվանական բաժնետոմսերից:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալն ամբողջությամբ տեղաբաշխված է, լրիվ վճարված և պատկանում է Ծնթ. 1-ում նշված անձանց:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում կանոնադրական կապիտալի փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

15 Վարկեր և փոխառություններ (Վերաներկայացված)

Հազար դրամ	Ընթացիկ		Ոչ ընթացիկ	
	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Չապահովված փոխառություններ</i>				
Փոխառություններ	585,203	2,168,607	-	1,282,503
	585,203	2,168,607	-	1,282,503
<i>Ապահովված վարկեր</i>				
Բանկային վարկեր	4,018,989	4,974,331	-	250,000
	4,018,989	4,974,331	-	250,000
Ընդամենը	4,604,192	7,142,938	-	1,532,503

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազար դրամ	Իրական արժեք		Հաշվեկշռային արժեք	
	2021թ.	2020թ.	2021թ.	2020թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բանկային վարկեր	4,018,989	5,224,331	4,018,989	5,224,331
Փոխառություններ	585,203	3,451,110	585,203	3,451,110
Ընդամենը	4,604,192	8,675,441	4,604,192	8,675,441

Բանկերից ներգրավված վարկերի ապահովման միջոց են հանդիսանում Ընկերության հաշվարկային (բանկային) հաշիվներին առկա և հետագայում մուտքագրվող դրամական միջոցները (շրջանառությունը), Ընկերության հետ ընդհանուր տնտեսական շահերի ներքո գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների, ինչպես նաև այլ երրորդ անձանց կողմից տրված երաշխավորությունները:

Ստորև ներկայացվում են դեռևս չմարված վարկերի և փոխառությունների պայմանագրերի էական պայմանները և մարման ժամանակացույցը.

Հազար դրամ	Արժույթ	Անվանական տոկոսադրույք	Մարման տարին	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր					
Բանկային վարկեր	Եվրո	5.75%	2022	2,723,735	-
Բանկային վարկեր	Եվրո	5.5%	2021	-	4,633,382
Բանկային վարկեր	ԱՄՆ դոլար	8%	2022	313,254	340,949
Բանկային վարկեր	ՀՀ դրամ	11.35% – 13.53%	2022	982,000	250,000
Ընդամենը				4,018,989	5,224,331
Փոխառություններ					
Կապակցված կողմերից	Եվրո	6.5%	2023	-	1,282,503
Կապակցված կողմերից	ԱՄՆ դոլար	10.85%	2022	433,745	-
Կապակցված կողմերից	ԱՄՆ դոլար	7% – 8.5%	2021	-	1,961,378
Երրորդ անձանցից	ՀՀ դրամ	անտոկոս	2022	151,458	207,229
Ընդամենը				585,203	3,451,110

16 Կրեդիտորական պարտքեր և այլ պարտավորություններ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (Վերաներկայացված)
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	8,410,801	10,602,392
Գնորդների հետ պայմանագրերի գծով պարտավորություն (ստացված կանխավճարներ)	260,421	150,875
Պարտավորություններ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով	7,244	118,840
Չօգտագործված արձակուրդայինի պահուստ	13,943	17,279
Այլ	164	15
Ընդամենը	8,692,573	10,889,401

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

31.12.2021թ. դրությամբ առևտրական կրեդիտորական պարտքերի կազմում ներառված գումարներից 6,844,787 հազար դրամը (31.12.2020թ. դրությամբ՝ 4,779,488 հազար դրամը) իրենից ներկայացնում է Ընկերության հետ ընդհանուր տնտեսական շահերի ներքո գործունեություն իրականացնող կազմակերպություններին վճարման ենթակա գումարները:

Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

17 Հասույթ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտվող տարի
Ապրանքների իրացումից	63,556	2,109,478
Արտադրանքի իրացումից	12,348,372	10,627,001
Աշխատանքների կատարումից	7,135	29,656
Ծառայությունների մատուցումից	-	200
Ընդամենը	12,419,063	12,766,335

Գնորդների հետ պայմանագրերի գծով մնացորդներ

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն գնորդների հետ պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների և պայմանագրային պարտավորությունների վերաբերյալ:

Հազար դրամ	Ծնթ.	31.12.2021թ.	31.12.2020թ.
Առևտրական դեբիտորական պարտքերում ներառված ստացվելիք (անվերապահ ստացման ենթակա) գումարներ՝ առանց ակնկալվող պարտքային կորստի գծով պահուստի նվազեցման	9	16,071,554	20,377,450
Գնորդների հետ պայմանագրերի գծով ակտիվներ՝ չներառված առևտրական դեբիտորական պարտքերում	-	-	-
Գնորդների հետ պայմանագրերի գծով պարտավորություն (ստացված կանխավճարներ)	14	260,421	150,875

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնորդների հետ պայմանագրերի գծով պարտավորությունների կազմում ներառված գումարներն առավելապես վերաբերում են գնորդներին փոխանցվելիք արտադրանքի համար ստացված հատուցման գումարներին, որոնց գծով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեռևս ներկայացված չեն համապատասխան հաշիվներ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում գնորդների հետ պայմանագրերի գծով պարտավորությունների կազմում ճանաչված գումարներից 46,159 հազար դրամը (որը չի ներառում գործարքից առաջացած ԱԱՀ-ի գծով գումարները) հաշվետու ժամանակաշրջանում ճանաչվել է որպես հասույթ:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գնորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթը խմբավորված է հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	Ապրանքների իրացումից	Արտադրանքի իրացումից	Աշխատանքների կատարումից	Ծառայությունների մատուցումից	Ընդամենը
	Հայաստան	Հայաստան	Հայաստան	Հայաստան	
2021թ.	63,556	12,348,372	7,135	-	12,419,063
Սեզմենտի հասույթ՝ ընդհանուր	-	-	-	-	-
Միջնեզմենտային վաճառքներից հասույթ	-	-	-	-	-
Սեզմենտի հասույթ՝ արտաքին գնորդներին վաճառքներից	63,556	12,348,372	7,135	-	12,419,063
Հասույթի ճանաչման ժամանակացույց	63,556	12,348,372	7,135	-	12,419,063
- Ժամանակի կոնկրետ պահին	-	-	-	-	-
- Ժամանակի ընթացքում	63,556	12,348,372	7,135	-	12,419,063

Հազար դրամ	Ապրանքների իրացումից	Արտադրանքի իրացումից	Աշխատանքների կատարումից	Ծառայությունների մատուցումից	Ընդամենը
	Հայաստան	Հայաստան	Հայաստան	Հայաստան	
2020թ.	2,109,478	10,627,001	29,656	200	12,766,335
Սեզմենտի հասույթ՝ ընդհանուր	-	-	-	-	-
Միջնեզմենտային վաճառքներից հասույթ	-	-	-	-	-
Սեզմենտի հասույթ՝ արտաքին գնորդներին վաճառքներից	2,109,478	10,627,001	29,656	200	12,766,335
Հասույթի ճանաչման ժամանակացույց	2,109,478	10,627,001	29,656	200	12,766,335
- Ժամանակի կոնկրետ պահին	-	-	-	-	-
- Ժամանակի ընթացքում	2,109,478	10,627,001	29,656	200	12,766,335

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

18 Վաճառքի ինքնարժեք

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք	63,556	1,923,122
Վաճառված արտադրանքի ինքնարժեք	10,266,813	8,794,644
Կատարված աշխատանքների ինքնարժեք	5,605	17,684
Մատուցված ծառայությունների ինքնարժեք	-	192
Ընդամենը	10,335,974	10,735,642

Վաճառքի ինքնարժեքը տրոհված ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի
Պաշարներ	10,044,902	10,514,112
Հատուցումներ աշխատակիցներին	192,800	182,293
Վարձակալություն	6,935	6,166
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	26,210	26,872
Այլ	65,127	6,199
Ընդամենը	10,335,974	10,735,642

19 Եկամուտներ վարձակալությունից

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերությունն ունի վարձակալության հանձնված, սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող արտադրական գույք, որոնց գծով ստացման ենթակա վարձավճարները ճանաչում է եկամուտ գծային հիմունքով: Վարձակալությունից եկամուտը հաշվետու տարվա համար կազմել է 25,734 հազար դրամ (2020թ.՝ 25,734 հազար դրամ): Համաձայն պայմանագրի՝ վարձակալության ժամկետը կնքման պահից կազմում է 5 տարի: Սույն հոդվածում նշված արտադրական գույքի գծով մաշվածության ծախսը ճանաչված է «Այլ ծախսեր»-ի կազմում (տե՛ս Ծանոթ. 22):

Անվանում	Ժամկետ (տարի)	Չգեղջված վարձակալության վճարումներ (2021թ.)	Չգեղջված վարձակալության վճարումներ (2022թ.)	Չգեղջված վարձակալության վճարումներ (2023թ.)
Արտադրական գույք	5	30,881	30,881	16,342
		30,881	30,881	16,342

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

20 Այլ եկամուտներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի
Արտաբժույթի փոխարկումից եկամուտ	38,582	11,050
Ֆինանսական ակտիվների ակնկալվող պարտքային կորստի պահուստի հակադարձումից եկամուտ	73,118	2,216
Պաշարների արժեզրկման պահուստի հակադարձումից եկամուտ	5,641	-
Շնորհներից եկամուտ	-	3,269
Այլ	690	1,513
Ընդամենը	118,031	18,048

21 Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	42,515	48,489
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	4,467	5,131
Փոստի և հեռախոսային ծախսեր	2,609	1,061
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	1,146	1,664
Բանկային ծախսեր	1,439	3,727
Այլ	10,406	566
Ընդամենը	62,582	60,638

22 Այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի
Պաշարների արժեքի՝ մինչև իրացման գուտ արժեք նվազեցումից ծախս	47,760	26,514
Ֆինանսական ակտիվների ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ծախս	1,213	73,181
Դեբիտորական պարտքերի դուրսգրումից ծախս	8,400	-
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	14,446	4,183
Արտաբժույթի փոխարկումից ծախս	38,492	27,596
Այլ	654	2,003
Ընդամենը	110,965	133,477

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

23 Ֆինանսական եկամուտներ և ֆինանսական ծախսեր

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի
<i>Ֆինանսական եկամուտներ</i>		
Հաշվեգրված տոկոսներ բանկային ավանդների գծով	32,723	3,011
Հաշվեգրված տոկոսներ տրամադրված փոխառությունների գծով	-	7,511
Այլ	50	32
	32,773	10,554
<i>Ֆինանսական ծախսեր</i>		
Հաշվեգրված տոկոսներ ստացված վարկերի գծով	(252,441)	(250,333)
Հաշվեգրված տոկոսներ ստացված փոխառությունների գծով	(262,448)	(211,529)
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային ծախս՝ երրորդ անձանցից ստացված անտոկոս փոխառությունների գեղջի հետպտույտից	(20,498)	(20,875)
Փոխառության գեղջումից տոկոսային ծախս	-	(119)
	(535,387)	(482,856)
Զուտ ֆինանսական ծախս	(502,614)	(472,302)

24 Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ (կորուստ)

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի
<i>Փոխարժեքային տարբերություններից օգուտ</i>		
Դրամական միջոցներ	82,620	17,588
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	921	-
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	132,983	461,275
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	915,143	79,575
	1,131,667	558,438
<i>Փոխարժեքային տարբերություններից կորուստ</i>		
Դրամական միջոցներ	(19,622)	(19,125)
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	(6,191)	-
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(61,540)	(284,082)
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	(449)	(1,204,581)
	(87,802)	(1,507,788)
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ (կորուստ)	1,043,865	(949,350)

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

25 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի
Ընթացիկ հարկ	(270,603)	(273,224)
Հետաձգված հարկ	(4,030)	19,195
Ընդամենը	(274,633)	(254,029)

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ)	2,594,558		459,211	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2020թ.՝ 18%)	(467,020)	18.0	(82,658)	18.0
(Չհարկվող եկամուտ) / չնվազեցվող ծախսեր, գուտ	192,387	(7.4)	(171,371)	37.3
Շահութահարկի գծով ծախս	(274,633)	10.6	(254,029)	55.3

26 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունների վրա, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

26.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարիներում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Պաշարներ

Ղեկավարությունը գնահատում է պաշարների իրացման գուտ արժեքը՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հասանելի ամենավստահելի ապացույցները: Պաշարների ապագա իրացման վրա կարող են ազդեցություն ունենալ ապագա տեխնոլոգիաները կամ շուկայով առաջնորդվող այլ փոփոխությունները, որը կարող է նվազեցնել ապագա վաճառքի գները:

27 Ֆինանսական գործիքներ

27.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ԾԱԹ. 3.5-ում:

27.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Բանկային ավանդներ	979,441	237,094
Տրամադրված փոխառություններ	629	625
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	16,029,663	20,262,445
Դրամական միջոցներ	18,738	24,168
Ընդամենը	17,028,471	20,524,332

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	4,604,192	8,675,441
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	8,410,801	10,602,392
Ընդամենը	13,014,993	19,277,833

28 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արժույթային ռիսկի, որը բխում է գործառնական գործունեությունից:

✓ Արժույթային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Ընկերության գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Ընկերության արտերկրյա ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և ՌԴ ռուբլով: Բացի այդ, Ընկերությունն ունի ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով ներգրավված փոխառու միջոցներ:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք Ընկերությանը ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, ներկայացված են ստորև.

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Հազար դրամ	Եվրո	Հազար դրամ	ՌԴ ռուբլի	Հազար դրամ
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Դրամական միջոցներ	2,299	1,104	24,418	13,249	-	-
	2,299	1,104	24,418	13,249	-	-
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	1,555,794	746,999	5,019,692	2,723,735	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր և այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	339,454,449	2,189,699
	1,555,794	746,999	5,019,692	2,723,735	339,454,449	2,189,699
Զուտ արդյունք	(1,553,495)	(745,895)	(4,995,274)	(2,710,486)	(339,454,449)	(2,189,699)

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Հազար դրամ	Եվրո	Հազար դրամ	ՌԴ ռուբլի	Հազար դրամ
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Դրամական միջոցներ	235	123	34,718	22,258	-	-
	235	123	34,718	22,258	-	-
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	4,405,609	2,302,327	9,227,566	5,915,885	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր և այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	805,826,827	5,658,169
	4,405,609	2,302,327	9,227,566	5,915,885	805,826,827	5,658,169
Զուտ արդյունք	(4,405,374)	(2,302,204)	(9,192,848)	(5,893,627)	(805,826,827)	(5,658,169)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և ՌԴ ռուբլու նկատմամբ ՀՀ դրամի 10% (2020թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ն Ընկերության ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով:

Դրամի արժեքումը ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և ՌԴ ռուբլու նկատմամբ 10%-ով (2020թ.՝ 10%) Ընկերության շահույթ կամ վնասի վրա կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

Հազար դրամ	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն		ՌԴ ռուբլու ազդեցություն	
	2021թ.	2020թ.	2021թ.	2020թ.	2021թ.	2020թ.
Շահույթ կամ վնաս	(58,397)	(228,068)	(271,103)	(588,052)	(218,970)	(565,817)

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Ընկերության պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները, տրամադրված փոխառությունները և առևտրական ու այլ դեբիտորական պարտքերը:

Պարտքային ռիսկը կառավարվում է խմբային հիմունքով՝ ելնելով Ընկերության պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

Բանկերում պահվող դրամական միջոցների մնացորդների մասով պարտքային ռիսկը կառավարվում է ավանդները տարբեր բանկերում և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական հաստատություններում պահելու միջոցով:

Ընկերությունը շարունակաբար հսկում է գնորդների պարտքի հատկանիշները: Եթե հնարավոր է, օգտագործվում են նաև գնորդների վերաբերյալ արտաքին վարկանիշներ և/կամ հաշվետվություններ: Ընկերության քաղաքականությունն է համագործակցել միայն վճարունակ գործընկերների հետ:

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի համար Ընկերությունը գրավ չի վերցնում: Բացի այդ, Ընկերությունը գրավ չի պահանջում նաև այլ ֆինանսական ակտիվների համար: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	Ծնթ.	2021թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
<i>Ֆինանսական ակտիվներ՝ հաշվեկշռային արժեքներ</i>			
Բանկային ավանդներ	11	979,441	237,094
Տրամադրված փոխառություններ	10	629	625
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	9	16,029,663	20,262,445
Դրամական միջոցներ	12	18,738	24,168
Ընդամենը		17,028,471	20,524,332

գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը դժվարություններ կունենա այն ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության կառավարման հետ կապված Ընկերության մոտեցումն է. որքան հնարավոր է ունենալ բավարար իրացվելի միջոցներ իր ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին կատարելու համար՝ ինչպես նորմալ, այնպես էլ լարված պայմաններում առանց իր համբավը ռիսկի ենթարկելու և առանց անընդունելի վնասներ կրելու:

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ընկերությունը կառավարում է իրացվելիության ռիսկը՝ շարունակաբար մոնիթորինգի ենթարկելով կանխատեսված և փաստացի դրամական հոսքերը, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների մարման ժամկետներն իրար համապատասխանեցնելով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները, ինչպես նաև այդ ֆինանսական պարտավորությունների մարումները բովանդակող պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետայնությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ

2021թ.	Հաշվ. արժեք	Պայմանագր. դրամ. հոսքեր	մինչև 1 տարի	1-2 տարի	2-3 տարի	3-4 տարի	4-5 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ, այդ թվում՝							
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	4,604,192	4,604,192	4,604,192	-	-	-	-
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	8,410,801	8,410,801	8,410,801	-	-	-	-
	13,014,993	13,014,993	13,014,993	-	-	-	-

Հազար դրամ

2020թ.	Հաշվ. արժեք	Պայմանագր. դրամ. հոսքեր	մինչև 1 տարի	1-2 տարի	2-3 տարի	3-4 տարի	4-5 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ, այդ թվում՝							
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	8,675,441	8,695,939	7,163,436	1,532,503	-	-	-
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	10,602,392	10,602,392	10,602,392	-	-	-	-
	19,277,833	19,298,331	17,765,828	1,532,503	-	-	-

29 Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտվող),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կա՛մ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կա՛մ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործված ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակներում, ապա իրական արժեքի չափումը՝ որպես մեկ ամբողջություն, դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի այն նույն մակարդակում, որտեղ դասակարգվում են ամենացածր մակարդակի տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջ չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև փոխանցումներն Ընկերությունը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխությունը:

29.1 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները մոտավորապես հավասար են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

Իրական արժեքը որոշվել է՝ գեղջելով համապատասխան դրամական մրջոցների հոսքերը՝ օգտագործելով նմանատիպ գործիքների համար շուկայական տոկոսադրույքը: Այս դեպքում ամենագլխի փոփոխականը գեղջման տոկոսադրույքն է: Վերը նշված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում:

30 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը: Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալն ու կուտակված շահույթը, ինչպես նաև փոխառու միջոցները: Կապիտալի կառավարման ժամանակ հաշվի են առնվում Ընկերության վարկերի տարբեր դասերի ստորադասության մակարդակները:

Ղեկավարությունը գնահատում է Ընկերության կապիտալի պահանջները, որպեսզի ապահովի ընդհանուր ֆինանսավորման արդյունավետ կառուցվածք՝ խուսափելով չափազանց մեծ լծակավորումից (ֆինանսական լներից): Ընկերությունը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից:

Ընկերության՝ որպես կապիտալ կառավարվող գումարները ֆինանսական հաշվետվություններով ծածկվող հաշվետու տարվա համար ամփոփված են ստորև.

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	6,498,047	4,178,122
Հանած՝ դրամական միջոցներ դրամարկղում և բանկերում	(18,755)	(24,357)
Կապիտալ	6,479,292	4,153,765
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	6,498,047	4,178,122
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	4,604,192	8,675,441
Ընդհանուր ֆինանսավորում	11,102,239	12,853,563
Կապիտալի և ընդհանուր ֆինանսավորման հարաբերակցություն	0.58	0.32

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

31 Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

Ընկերությանը կապակցված կողմեր են հանդիսանում Ընկերության բաժնետոմսերի սեփականատերերը (բաժնետերերը), Ընկերության հետ ընդհանուր տնտեսական շահերի ներքո գործունեություն իրականացնող թվով 3 կազմակերպությունները (որոնցից 1-ը՝ գործունեությունը ժամանակավոր դադարեցված) և Ընկերության առանցքային ղեկավար անձնակազմը:

Հսկողություն

Ընկերությունը մայր կազմակերպություն չունի: Ընկերության բոլոր բաժնետոմսերի սեփականատերերը բացահայտված են Ծաթ. 1-ում: Ընկերությունը չունի վերջնական վերահսկող կողմ:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործարքներ կապակցված կողմերի հետ: Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքների մանրամասները հետևյալն են.

ա) Ընկերության հետ ընդհանուր տնտեսական շահերի ներքո գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների հետ կատարված գործարքների մանրամասներ.

Հազար դրամ	Մնացորդն առ 31.12.2021	2021թ.	Մնացորդն առ 31.12.2020
Ստացված փոխառություններ	433,745	(6,767,908)	3,957,772
Ապրանքների իրացում, աշխատանքների կատարում, ծառայությունների մատուցում	12,166,445	(24,141,109)	19,368,112
Ապրանքների գնումներ, աշխատանքների ընդունում, ծառայությունների ստացում	6,843,418	(3,018,795)	5,084,094
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	1,368	-	-
Հիմնական միջոցների վաճառք	-	(1,718)	1,718
Հիմնական միջոցների վարձակալության տրամադրում	31,585	(44,595)	30,881
			45,299

Հազար դրամ	Մնացորդն առ 31.12.2020	2020թ.	Մնացորդն առ 01.01.2020
Ստացված փոխառություններ	3,243,881	(8,811,415)	11,360,553
Տրամադրված փոխառություններ	-	(704,099)	7,463
Ապրանքների իրացում, աշխատանքների կատարում, ծառայությունների մատուցում	16,939,442	(8,359,231)	15,290,273
Ապրանքների գնումներ, աշխատանքների ընդունում, ծառայությունների ստացում	4,778,119	(1,899,988)	5,839,924
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	1,368	-	559
Հիմնական միջոցների վաճառք	-	(1,336)	1,336
Հիմնական միջոցների վարձակալության տրամադրում	45,299	(7,217)	30,881
			21,635

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

բ) Ընկերության առանցքային ղեկավար անձնակազմի հետ կատարված գործարքների մանրամասներ.

Հազար դրամ	Մնացորդն առ 31.12.2021	2021թ.	Մնացորդն առ 31.12.2020
Աշխատավարձի վճարմանն ուղղված միջոցներ	-	(3,889)	3,889
Ապրանքների իրացում, աշխատանքների կատարում, ծառայությունների մատուցում	-	(37)	-
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	-	(133)	133

Հազար դրամ	Մնացորդն առ 31.12.2020	2020թ.	Մնացորդն առ 31.12.2020
Աշխատավարձի վճարմանն ուղղված միջոցներ	-	(1,102)	1,102
Ապրանքների իրացում, աշխատանքների կատարում, ծառայությունների մատուցում	37	-	37

32 Պայմանական դեպքեր

32.1 Դատական գործեր

31 դեկտեմբերի 2021թ. դրությամբ Ընկերության դեմ կամ Ընկերության կողմից ներկայացված չեն եղել այնպիսի դատական հայցեր, Ընկերությունը ներգրավված չի եղել այնպիսի մի որևէ դատավեճի մեջ, որևէ այլ դատական գործով չի հանդիսացել տուժող կամ երրորդ անձ, որպիսի պարագայում Ընկերության հանդեպ կարող են առաջադրվել նշանակալի չափով պայմանական պարտավորություններ, լրացուցիչ հնարավոր ծախսեր կամ Ընկերության համար առաջացնել լրացուցիչ հնարավոր եկամուտներ:

32.2 Երաշխավորություններ

31 դեկտեմբերի 2021թ. դրությամբ Ընկերությունն ունի 2,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր չափով տրամադրած երաշխավորություններ՝ իր հետ ընդհանուր տնտեսական շահերի ներքո գործունեություն իրականացնող կազմակերպության կողմից ներգրավված վարկերի ապահովման համար: Նույն ամսաթվի դրությամբ երաշխավորություններով ապահովված վարկերի գծով պարտագանցման որևէ դեպք առկա չէ:

32.3 Ապահովագրություն

Ընկերությունն ամբողջովին ապահովագրված չէ իր գործունեության ընդհատման կամ էական կրճատման համար, երրորդ անձանց հանդեպ հնարավոր պարտավորությունների գծով՝ կապված հնարավոր միջադեպերի արդյունքում գույքային, բնապահպանական կամ առողջական վնասների հետ: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ապահովագրական պաշտպանություն ձեռք չի բերել, առկա է ռիսկ, որ որոշ ակտիվների վնասումը կամ պարտավորությունների առաջացումը կարող է էական բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

32.4 Հարկային օրենսդրության անորոշություններ

Հարկային համակարգը ՀՀ-ում աչքի է ընկնում օրենսդրական պարբերաբար փոփոխություններով, պաշտոնական պարզաբանումներով, որոնք երբեմն անհստակ են, հակասական կամ առնվազն տարբերակներով տեղիք տվող: Հարկային մարմինները կարող են ստուգել Ընկերության հարկային հաշվարկները,

2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հաշվետվություններն ու հայտարարագրերը և իրավունք ունեն առաջադրելու լրացուցիչ հարկային պարտավորություններ, ինչպես նաև նշանակելու տույժեր ու տուգանքներ:

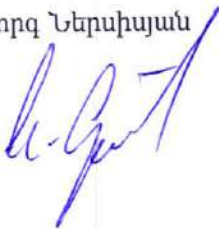
Նշված հանգամանքները կարող են առաջացնել նշանակալի հարկային ռիսկեր: Ընկերության ղեկավարությունը վստահ է, որ իր հարկային պարտավորությունները հաշվարկել է պատշաճ կերպով՝ հիմնվելով ՀՀ հարկային օրենսդրության, հարկային հարաբերությունները կարգավորող այլ իրավական ակտերի՝ իր մեկնաբանության վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս հիմք ընդունած մեկնաբանություններից, և եթե հարկային մարմինները կարողանան հիմնավորել ու պարտադրել իրենց մեկնաբանություններն ու տեսակետները, ապա դրանց ազդեցությունը կարող է նշանակալի լինել:

33 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

2022 թվականի փետրվար ամսին Ռուսաստանի Դաշնության կողմից Դոնեցկի Հանրապետության և Լուգանսկի Հանրապետության ճանաչումից և Ոսկրախնայում ռազմական գործողություններ սկսելուց հետո Ամերիկայի Միացյալ Նահանգները, Եվրոպական Միության անդամ երկրների մի մասը և որոշ այլ երկրներ լրացուցիչ պատժամիջոցներ և սահմանափակումներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության նկատմամբ: Ընկերությունը վերլուծել է պատժամիջոցներն ու սահմանափակումները և գնահատել է, որ վերջիններս նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության գործունեության վրա:

Գլխավոր տնօրեն

Գևորգ Ներսիսյան

30 հունիսի 2022թ.

Գլխավոր հաշվապահ

Լուսինե Մինասյան

